

CONTRA A INCOMPETENCIA E A DESMEMORIA

PRESTIGE

MAREA DE LETRAS E DE ARTE

Emilio Xosé Insua

Afinal aínda vai ter razón nalgún sentido un coñecido cazador vilalbés que afirmou a respecto da catástrofe do "Prestige" aquilo de "no hay mal que por bien no venga". Cando menos iso dá para pensar a auténtica eclosión de literatura, música e arte galega que se ten producido nos últimos meses, desde o aciago novembro de 2002. Os andeis das nosas bibliotecas teñen de facer sitio desde entón a unha nutrida fornada de novos volumes que surxiron da indignación, da consternación e do desexo de que nunca máis aconteza outra hecatombe ecolóxica diante das nosas costas, no noso mar

A "Difusora de Letras, Artes e Ideas" elaborou un volume imprescindible baixo o título *Nunca Máis. A voz da cidadanía*, resultado dun proxecto dirixido por Xabier Paz e Alba Vázquez Carpentier. En pouco máis de cento setenta e cinco páxinas ben colmadas insírense máis de mil cincocentas imaxes, que constitúen unha crónica visual cáseque exhaustiva de varios meses de mobilización, e reproducense ademais os manifestos e comunicados surxidos do entramado civil galego para facer fronte ás mentiras e ao abandono gobernamentais. Unha escolma de frases célebres pronunciadas polo "engominado" e demais corifeos da incompetencia nos días da traxedia permite ao lector escoller, coa perspectiva que outorga o tempo, entre botar unha gargallada catárquica ou deixar correr o pranto ao pensar que eses mesmos individuos proseguen a súa desfeita desde as poltronas, eleccións municipais por medio.

Xurxo Lobato entrega o seu particular relato fotográfico e testemuñal do poderoso movemento cívico articulado após a catástrofe no libro *No país de Nunca Máis* (Editorial Galaxia), con introdución de Manuel Rivas e epílogo de Suso de Toro.

Prestige: a catástrofe que despertou a Galiza?

Xosé Luis Barreiro Rivas / Xoán Ramón Doldán García
Miguel Anxo García Álvarez / Mª Paz García Rubio
Primitivo B. González López / Juan López Rico
Carlos Martínez-Buján Pérez / Miguel Anxo Murado
Eliás J. Torres Feijó (Ed.)

CANDEIA EDITORA

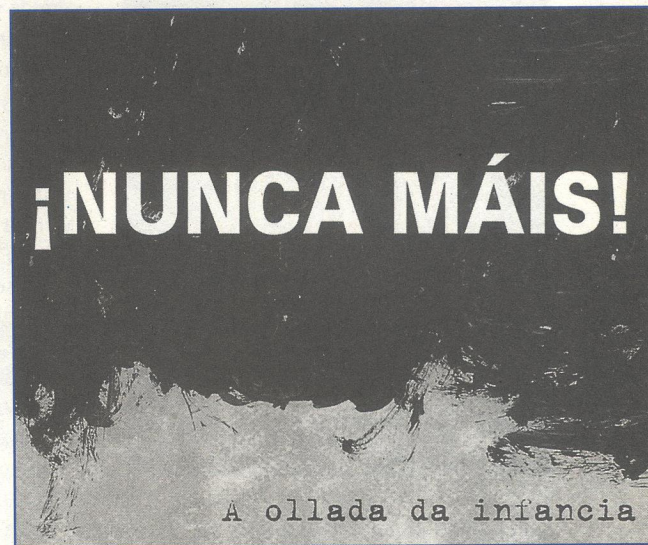

O volume inclúe ademais testemuños e reflexións de coñecidas personalidades do mundo da cultura e do xornalismo (Saramago, Ramonet, Uxía Senlle...).

Adela Leiro, Mon Daporta, Marta Lois e Manuel Domínguez contribúen desde o Salnés á abordaxe didáctica e divulgativa da catástrofe cun volume intitulado *As marés negras* (Ed. A Nosa Terra). O profesorado de Ciencias Medio Ambientais ten aquí un precioso elemento para o traballo nas aulas, ben organizado e mellor exposto, cunha linguaxe clara e asequíbel. Así mesmo, o debuxante Pepe Carreiro, célebre autor da serie "Os Bolechas", agasalla ao seu público infantil co álbum *Marea negra*, na colección "Contos do Miño" (Ed. A Nosa Terra).

A "Asociación Galega de Artistas Visuais", despois de realizar a excelente montaxe da exposición "Botella ao mar", que puido contemplarse en Vigo e Santiago entre abril e maio deste ano que corre, vén de editar un volume que recolle os textos e as reproducións fotográficas das máis de trescentas obras que fixeron parte desa mostra. Senllos textos limiares de Quintana Martelo (Presidente da AGAV) e Rafa Villar (voceiro de NM en Compostela) contextualizan o cómo e por qué desta Exposición, bautizada co rótulo dunha das casas editoras que promoveu o incansábel Luís Seoane no exilio bonaerense.

A catástrofe do "Prestige" ten xerado xa algún volume de narrativa de ficción, como *O corvo do chapapote* (Ed. A Nosa Terra) de Luís Rei Núñez, e dous interesantísimos libros a cabalo entre a crónica xornalística, o ensaio de urxencia e a filípica parlamentaria: *A catástrofe do Prestige* (Ed. Laiovento, Colección "Breviarios") de Xosé Manuel Beiras, que reproduce o discurso lido polo voceiro do BNG no

debate da moción de censura presentada en decembro do 2002 no Parlamento autonómico; e *Nunca Máis. Galiza á intemperie* (Edicións Xerais), de Suso de Toro, en que se recollen as crónicas que o escritor santiagués redixiu a pé de fuel para os xornais *La Vanguardia* de Barcelona e *El País* de Madrid durante os primeiros compases da traxedia. Son artigos que iluminan con moita forza e lucidez a dupla dinámica que vivimos naqueles días: o abandono e a mentira dunha banda; a solidariedade, o esforzo ata o límite e o surxir cívico, doutra.

Finalmente, neste compendio necesariamente incompleto, temos que mencionar a aparición de dous volumes poéticos colectivos: *Negra Sombra. Intervención poética contra a marea negra* (Federación de Libreiros de Galicia-Edicións Xerais-Edicións Espiral Maior), con cento vinte textos, e *Alma de beiramar* (Asociación de Escritores en Lingua Galega e A Nosa Terra), con oitenta e catro. A variedade de enfoques, estilos e tratamentos, dentro do común motivo temático, converten estes dous libros en perfectos mostrarios do alto nivel de calidade e do pluralismo existente no panorama poético galego das últimas décadas.